

10 MARCA 2016

PROJEKT ZMIANY USTAWY KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY ORAZ INNYCH USTAW WRAZ Z UZASADNIENIEM

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Projekt zmian prawa rodzinnego i opiekuńczego, kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu karnego oraz ustawy o kuratorach sądowych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy kodeks cywilny, ustawy o opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów.

U S T A W A

z dnia ... 2016 r. o zmianie Ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy - Ustawy Kodeks postępowania cywilnego - Ustawy Kodeks karny - Ustawy o Kuratorach sądowych - Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - Ustawy Kodeks cywilny - Ustawy o opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów.

Art. 1

W ustawie z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z 2015r poz. 2082):

Art.1 KRiO zmienia brzmienie:

Art. § 1 KRiO normuje wszelkie relacje rodzinne pomiędzy dzieckiem i jego rodzicami bądź opiekunami prawnymi.

§ 2 Ilekroć w przepisach KRiO jest mowa o:

1. **rodzinie** – rozumie się przez to: podstawowy, naturalny związek mężczyzny i kobiety żyjących z dziećmi lub bez dzieci, bądź rodzica z dzieckiem oparty na więzach krwi bądź orzeczeniu sądowym. Rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra jej członków, a w szczególności dzieci, podlega niezbędnej ochronie oraz wsparciu, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie,
2. **dobru dziecka** – rozumie się przez to: naturalne i podmiotowe prawa dziecka do bezpośredniej opieki i wychowywania go przez każdego z rodziców (lub opiekuna) w celu zapewnienia mu prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i duchowego

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

oraz prawa tworzenia i utrwalania z każdym z rodziców (bądź z opiekunem prawnym) oraz rodziną więzi rodzicielskich, które mają istotne znaczenie dla przygotowania go do samodzielnego życia w rodzinie i społeczeństwie,

3. **odpowiedzialności rodzicielskiej** – rozumie się przez to: zespół praw i obowiązków rodzica związanych z opieką nad dzieckiem i pieczę nad jego majątkiem, wykonywanych równo przez oboje rodziców, także styczność z dzieckiem i zagadnienia związane z jego utrzymaniem i wychowaniem oraz miejscami pobytu,
4. **więzi rodzicielskiej** – rozumie się przez to: naturalną i szczególną relację rodzinną pomiędzy dzieckiem, a rodzicem lub opiekunem prawnym realizowaną zgodnie z dobrem dziecka, która podlega ochronie prawnej,
5. **prawie dziecka do obojga rodziców** – rozumie się przez to: prawne zabezpieczenie dziecku jego podmiotowości i autonomicznych praw związanych z ochroną więzi rodzicielskiej z każdym z rodziców i innymi członkami rodziny,
6. **opiece naprzemiennej** – rozumie się przez to: wykonywanie odpowiedzialności rodzicielskiej, tj. opieki nad dzieckiem przez rodzica w ich wspólnym lub w różnych miejscach zamieszkiwania równym lub w porównywalnym czasie wykonywania tych praw,
7. **alienacji rodzicielskiej** – rozumie się przez to: zespół świadomych lub nieświadomych zachowań prowadzących do powstawania zaburzeń w relacji pomiędzy dzieckiem, a drugim rodzicem. Jest to manipulowanie przekonaniem, postawami, emocjami (m.in. strachem i lękami dziecka), szantaż emocjonalny, utrudnianie rodzicowi wykonywania opieki nad dzieckiem bądź więzi dziecka z drugim rodzicem oraz inne negatywne działania prowadzące do niszczenia ich wzajemnych relacji. Alienacja rodzicielska stanowi formę przemocy psychicznej stosowanej przez rodzica wobec dziecka i drugiego rodzica.

Dotychczasowy art. 1 KRiO oznacza się, jako „artykuł 1 a”.

Do art. 1a, dodaje się § 5:

§5. Przed zawarciem małżeństwa, kobieta i mężczyzna składają oświadczenie o wyborze małżeńskiego ustroju majątkowego. Niniejszy przepis stosuje się do każdej formy zawarcia związku małżeńskiego zgodnie z przepisami niniejszego działu.

Z dotychczasowej treści art. 21 § 1, skreśla się zdanie o treści:

przy czym małżonek, który zawarł małżeństwo w złej wierze, traktowany jest jak małżonek winny rozkładu pożycia małżeńskiego.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Z dotychczasowej treści art. 28 - po wyrazach „potrzeb rodziny” skreśla się treść:

sąd może nakazać, ażeby wynagrodzenie za pracę albo inne należności przypadające temu małżonkowi były w całości lub w części wypłacane do rąk drugiego małżonka.

i zastępuje zdaniem:

sąd po wysłuchaniu stron może nakazać, aby część wynagrodzenia za pracę albo inne należności przypadające temu małżonkowi były do wysokości 1/2 najniższego wynagrodzenia wypłacane do rąk drugiego małżonka.

Art. 31 § 1 otrzymuje nowe brzmienie:

Z chwilą zawarcia małżeństwa – z zastrzeżeniem art. 1a § 5 – w przypadku zgodnego oświadczenia woli w przedmiocie wyboru wspólności majątkowej, powstaje między małżonkami wspólność majątkowa, obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością majątkową, należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

W art. 31§ 2 skreśla się pkt. 3.

W art. 33 dodaje się pkt.11 o brzmieniu:

11) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków.

Art. 57 skreśla się.

Art. 58 § 1 i 1 a otrzymują brzmienie:

§ 1. W wyroku orzekającym rozwód lub separację, sąd, uwzględniając prawo dziecka do wychowywania przez oboje rodziców oraz ochronę więzi rodzicielskiej, powierza wykonywanie odpowiedzialności rodzicielskiej obojgu rodzicom i orzeka o opiece naprzemiennej nad dzieckiem, którą rodzice wykonują w równych przedziałach czasowych. Rodzeństwo powinno wychowywać się razem.

§ 1a. Rodzice mogą postanowić inaczej w przedmiocie opieki naprzemiennej, o której mowa w § 1. Sąd, uwzględniając prawo dziecka do wychowywania przez oboje rodziców oraz ochronę więzi rodzicielskiej, na wniosek jednego rodzica orzeka, iż dziecko będzie zamieszkiwało z drugim rodzicem w większym okresie czasu niż określono w § 1. Jeśli rodzice nie postanowią inaczej, sąd orzeka, w jakiej wysokości każdy z małżonków jest obowiązany do

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

ponoszenia kosztów utrzymania oraz wychowania dziecka, kierując się tabelą alimentacyjną i proporcjonalnie do czasu trwania opieki.

Skreśla się § 1b.

Dodaje się § 1 c. w brzmieniu:

§ 1c. Właściwy minister do spraw polityki społecznej w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego ustali w rozporządzeniu i ogłosi tabelę alimentacyjną na podstawie rzeczywistych kosztów utrzymania i wychowania dziecka, uwzględniając coroczną waloryzację oraz wiek dziecka.

W § 4 skreśla się po wyrazie „dzieci” wyrazy: „i małżonka, któremu powierza wykonywanie władzy rodzicielskiej” i dodaje po wyrazie „dzieci”: „z zastrzeżeniem §1 i § 1a”

Art. 60 otrzymuje brzmienie:

§1. Małżonek rozwiedziony, który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzionego, dostarczenia środków utrzymania z uwzględnieniem art. 144(1) Obowiązek ten wygasa z upływem trzech lat od orzeczenia rozvodu oraz w razie zawarcia przez uprawnionego małżonka nowego małżeństwa.

Art. 61 skreśla się.

Art.61³ – zmienia się §1, poprzez skreślenie wyrazów: „art. 57”.

§ 2 art. 61³ skreśla się.

W art.61⁶§ 3 – zmienia się brzmienie:

§ 3 Znosząc separację, sąd stosuje przepisy z art. 58.

Art. 62 § 1 – do dotychczasowej treści tego paragrafu – na końcu – dopisuje się zdanie o następującym brzmieniu:

lub w przypadku złożenia zgodnego oświadczenia woli przez matkę dziecka i mężczyznę, od którego dziecko pochodzi, który jest biologicznym ojcem dziecka.

Art. 66 zmienia się poprzez nadanie dotychczasowej treści tego art. numeracji §1 i dodanie § 2 o treści:

§ 2 Mężczyzna może wytoczyć powództwo przeciwko matce dziecka i dziecku, jeśli powziął uzasadnione przekonanie, że dziecko pochodzi od niego i nie pochodzi od mężczyzny, który je uznał.

Art. 67 otrzymuje brzmienie:

Zaprzeczenie ojcostwa następuje przez wykazanie, że mąż matki lub mężczyzna, który uznał dziecko, nie jest ojcem tego dziecka. W tym celu stosuje się dowód z badań DNA.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Rozdział II

Tytuł Oddziału 2 - „Władza rodzicielska”

– zastępuje się nazwą „Odpowiedzialność rodzicielska”

Zawarte w poszczególnych artykułach kodeksu wyrazy "władza rodzicielska" zastępuje się wyrazami "odpowiedzialność rodzicielska".

Art. 93 otrzymuje brzmienie:

§ 1. Odpowiedzialność rodzicielską wykonują oboje rodzice dziecka i w równym stopniu są oni uprawnieni i zobowiązani do jej wykonywania.

§ 1a. Zwolnienie z wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej rodzica może nastąpić jedynie w sytuacjach:

- 1) zagrożenia życia lub zdrowia dziecka ze strony tego rodzica,
- 2) uporczywego utrudniania przez tego rodzica wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej czy uniemożliwiania lub utrudniania opieki bądź styczności z dzieckiem.

Dodaje się §1b w brzmieniu:

Zwolnienie to musi być poprzedzone innymi środkami pomocy rodzicowi, który niewłaściwie wykonywał swoją odpowiedzialność rodzicielską.

§ 2 otrzymuje brzmienie:

Sąd w wyroku ustalającym pochodzenie dziecka, stosuje odpowiednio przepisy art. 58 lub 107.

Art. 96¹ - otrzymuje brzmienie:

Art. 96¹ Osobom wykonującym odpowiedzialność rodzicielską oraz sprawującym opiekę nad dzieckiem zakazuje się stosowania kar cielesnych i przemocy psychicznej, za którą w szczególności uważa się alienację rodzicielską i wychowywanie w duchu wrogości do drugiego rodzica oraz utrudnianie wykonywania opieki nad dzieckiem czy styczności dziecka z rodzicem, o których mowa w przepisie art. 58 i 107 oraz w przepisach o kontaktach.

W art. 97 w § 1 – na końcu dodaje się wyrazy:

nawet, jeżeli żyją oni w rozłączeniu.

Dodaje się § 3 o brzmieniu:

§ 3 Zmiana miejsca pobytu/zamieszkania, wymaga zgodnej woli rodziców. W przypadku braku takiej zgody przez rodzica, sąd – na jego wniosek – postanawia o natychmiastowym powrocie

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

dziecka do ostatniego wspólnego miejsca pobytu/zamieszkania, w którym dziecko było pod opieką obojga rodziców.

W art. 98 w § 1 - treść tego paragrafu otrzymuje brzmienie:

§ 1. Rodzice są przedstawicielami ustawowymi dziecka pozostającego pod ich opieką rodzicielską. Każde z nich może działać samodzielnie z wyjątkiem zmiany miejsca pobytu i ustalenia miejsca zamieszkania dziecka, zgodnie z zastrzeżeniami art. 97 § 3.

Art. 107 otrzymuje brzmienie:

§ 1. Jeżeli rodzice dziecka wykonują odpowiedzialność rodzicielską i nie mogą dojść do porozumienia w przedmiocie wykonywania opieki nad dzieckiem sąd, uwzględniając prawo dziecka do wychowywania przez oboje rodziców oraz ochronę więzi rodzicielskiej, powierza wykonywanie odpowiedzialności rodzicielskiej obojgu rodzicom i orzeka o opiece naprzemiennej nad dzieckiem, którą rodzice wykonują w równych przedziałach czasowych. Rodzeństwo powinno wychowywać się razem.

§ 1a. Rodzice mogą postanowić inaczej w przedmiocie opieki naprzemiennej, o której mowa w § 1. Sąd, uwzględniając prawo dziecka do wychowywania przez oboje rodziców oraz ochronę więzi rodzicielskiej, na wniosek jednego rodzica orzeka, iż dziecko będzie zamieszkiwało z drugim rodzicem w większym okresie czasu niż określono w § 1. Jeśli rodzice nie postanowią inaczej, sąd orzeka, w jakiej wysokości każdy z małżonków jest obowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania oraz wychowania dziecka, kierując się tabelą alimentacyjną i proporcjonalnie do czasu trwania opieki.

Art. 110 § 1 zmienia się poprzez skreślenie wyrazu „przemijającej”, po wyrazie „W razie”.

Art. 111 skreśla się.

Oddział 3 Kontakty z dzieckiem

Art. 113. § 1. otrzymuje brzmienie:

Kontakty dziecka są podmiotowym prawem i obowiązkiem dziecka i rodzica. Kontakty dziecka z rodzicem mają zastosowanie, gdy rodzic został zwolniony z wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej, lub gdy nastąpiło zawieszenie wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej oraz wtedy, gdy nie chce lub nie może sprawować opieki naprzemiennej. Powyższe przepisy mają zastosowanie, także w przypadku, gdy dziecko nie przebywa u żadnego z rodziców, a pieczę nad nim wykonuje opiekun bądź rodzina zastępcza.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Dodaje się § 1a:

Jeżeli rodzice dokonali wyboru rodzaju opieki nad dzieckiem w myśl art. 58 czy art. 107, bądź, gdy sąd orzekł w tym przedmiocie, to dziecko ma prawo i obowiązek do utrzymywania styczności z tym rodzicem, u którego w danym czasie nie przebywa. Przepisy §2 stosuje się odpowiednio. Styczność ta nie może być ograniczana.

Dodaje się § 1 b w brzmieniu:

§ 1b O regulacji kontaktów sąd orzeka na wniosek tego rodzica, który nie wyraża zgody na sprawowanie jakiegokolwiek formy opieki naprzemiennej, lub z przyczyn uzasadnionych nie może jej sprawować.

§ 3 otrzymuje brzmienie:

§ 3 W przypadku regulacji kontaktów rodzica z dzieckiem przez sąd, kontakt, który się odbył z jakichkolwiek powodów będzie zrealizowany w innym czasie. Sąd, na wniosek rodzica uprawnionego postanowi o kumulacji nieodbytych kontaktów w dogodnym dla uprawnionego rodzica czasie, w okresie ferii czy wakacji lub w innym okresie wolnym od nauki.

W art. 113¹ skreśla się wyrazy „i biorąc pod uwagę jego rozsądne życzenia”.

Art. 113² otrzymuje brzmienie:

§ 1 Kontakt rodzica z dzieckiem mający miejsce w szpitalu, przedszkolu, szkole czy w innej placówce, w której dziecko przebywa, nie podlega ingerencji drugiego rodzica, ani placówki, w której dziecko przebywa, ani regulacji sądu i odbywa się zgodnie z wewnętrznymi przepisami tych placówek.

§ 2 otrzymuje brzmienie:

Za utrudnianie kontaktu, sąd ustali wysokość zapłaty na rzecz uprawnionego rodzica w ½ wysokości najniższego wynagrodzenia za każde naruszenie prawa do kontaktu.

Dodaje się § 3:

Za naruszenie prawa do kontaktu, w wymiarze większym niż trzy - sąd z urzędu stosuje art. 109.

Art. 113³ skreśla się.

Art. 135 § 1 otrzymuje brzmienie:

Zakres świadczeń alimentacyjnych na dzieci określa się zgodnie z tabelą alimentacyjną. Do określenia wysokości tych świadczeń, mają zastosowanie przepisy z art. 58 lub art. 107.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Art. 2

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 101) Kodeks postępowania cywilnego wprowadza się następujące zmiany:

W art. 13 dodaje się § 3

§ 3. Przepisy o organizacjach społecznych stosuje się do wszystkich postępowań oraz do wszystkich typów spraw.

W Tytule III - Organizacje pozarządowe

Zmienia się § 1 art. 61 i nadaje mu się brzmienie:

Art. 61. § 1. Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych mogą, za zgodą osoby fizycznej wyrażoną na piśmie, wytaczać powództwa bądź przystępować do toczącego się postępowania we wszystkich typach spraw na zasadzie pełnomocnictwa i z zastrzeżeniem art. 13 § 3.

§ 2 art. 61 uchyla się.

DZIAŁ III

ROZDZIAŁ I

Przedmiot i ocena dowodów

Art. 216¹ otrzymuje brzmienie:

Sąd w sprawach dotyczących osoby małoletniego dziecka, wysłucha je po ukończeniu 13 roku życia i za zgodą obojwojga rodziców. Wysłuchanie odbywa się poza salą posiedzeń sądowych.

Art. 233 §1 – otrzymuje brzmienie:

§1 Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, zgodnie z logiką, doświadczeniem życiowym i zasadami współżycia społecznego.

Dodaje się § 3 do art. 233

§ 3 Sąd nie może oddalić wniosków dowodowych jednej strony w przypadku, gdy dopuścił dowód drugiej strony na tę samą okoliczność.

W oddziale 3

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

zeznania świadków

Do art. 266 dodaje się

§ 1 a w brzmieniu:

Jeżeli świadek ma składać zeznania, przewodniczący obligatoryjnie odbiera od niego przyrzeczenie mówienia prawdy pod groźbą kary za fałszywe zeznania.

Art. 267 otrzymuje brzmienie:

Nie składają przyrzeczenia świadkowie małoletni, którzy nie ukończyli lat piętnastu, oraz osoby skazane wyrokiem prawomocnym za fałszywe zeznania.

Art. 273 - dodaje § 1 zdanie:

Świadek obowiązkowo podpisuje protokół, jeśli został sporządzony pisemnie. Brak jego podpisu, unieważnia całość złożonych przez niego zeznań.

W rozdziale 2 Sprawy o rozwód i separację

W Art. 445 – w § 1 zdaniu pierwszym

skreśla się wyrazy „albo pomiędzy nimi a ich wspólnymi małoletnimi dziećmi.”

Art. 445(1) - skreśla się

Księga II Postępowanie nieprocesowe

Art. 519¹ § 2 - otrzymuje brzmienie:

W sprawach z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli skarga kasacyjna przysługuje w zakresie spraw wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej, kontaktów, w sprawach przysposobienia oraz o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej pomiędzy małżonkami, chyba, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto tysięcy złotych.

Rozdział 2

Inne sprawy rodzinne oraz opiekuńcze

W art. 569, dodaje się § 1a w brzmieniu:

W sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej i utrzymywania kontaktów z dzieckiem przez rodziców żyjących w rozłączeniu, sądem właściwym jest sąd ostatniego wspólnego miejsca zamieszkania dziecka z obojgiem rodziców, a jeżeli takiego miejsca nie było, właściwym jest sąd ostatniego miejsca zamieszkania dziecka.

W art. 582¹ zmienia się § 3:

W razie obawy naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, lub przez osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem, sąd opiekuńczy zagrozi osobie naruszającej orzeczenie o kontaktach nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, stosownie do zasad określonych w art. 598¹⁵, lub zagrozi zwolnieniem z odpowiedzialności rodzicielskiej.

ODDZIAŁ 6

Sprawy dotyczące wykonywania opieki bądź kontaktów z dzieckiem

Zmienia się cały Oddział 6. i nadaje mu się następujące brzmienie:

Art. 598¹⁵ § 1. Sąd na wniosek rodzica lub innej uprawnionej osoby, zagrozi drugiemu rodzicowi lub osobie, pod pieczę, której dziecko pozostaje, kwotą nie niższą niż ½ najniższego wynagrodzenia za każde naruszenie prawa do opieki nad dzieckiem bądź prawa do kontaktów. Sąd wydaje postanowienie w tym przedmiocie na posiedzeniu po wysłuchaniu stron.

§ 2. Rodzic lub inna uprawniona osoba, która poniosła koszty związane z wykonaniem opieki bądź kontaktu, może żądać o rodzica lub innej osoby, która utrudniła realizację wykonania kontaktu, zwrotu tych kosztów.

§ 3. Na postanowienia sądu, o których mowa w § 2 przysługuje zażalenie.

Art. 598¹⁶ § 1. Jeżeli osoba, której sąd opiekuńczy zagroził nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, nie wypełnia nadal swego obowiązku, sąd opiekuńczy wydaje nakaz zapłaty należnej sumy pieniężnej, ustalając jej wysokość stosownie do iloczynu liczby naruszeń i kwoty zagrożenia i stosuje przepisy z art. 109.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli osoba, której sąd zagroził nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej zgodnie z art. 582¹ § 3, dopuściła się naruszenia obowiązku wynikającego z orzeczenia o kontaktach bądź opiece nad dzieckiem.

§ 3. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

§ 4. Prawomocne postanowienie sądu, w którym nakazano zapłatę należnej sumy pieniężnej, jest tytułem wykonawczym bez potrzeby nadawania mu klauzuli wykonalności.

Art. 598¹⁷ § 1. Do wniosku o wszczęcie postępowania uregulowanego w niniejszym oddziale należy dołączyć odpis wykonanego orzeczenia albo wykonanej ugody zawartej przed sądem lub przed mediatorem w przedmiocie opieki bądź kontaktów z dzieckiem.

§ 2. Jeżeli postępowanie ma się toczyć na podstawie orzeczenia sądu albo innego organu państwa obcego albo ugody zawartej przed sądem lub innym organem państwa obcego lub przez niego zatwierdzonej, niezbędne jest stwierdzenie wykonalności tego orzeczenia albo ugody. Przepisy art. 1150–1151², 1151⁴ i 1152 stosuje się odpowiednio.

Art. 598¹⁸ § 1. W sprawach wykonywania kontaktów z dzieckiem bądź opieki nad dzieckiem zastosowanie ma art. 570. Osoba uprawniona może złożyć wniosek do sądu.

§ 2. Przed wydaniem postanowień, o których mowa w oddziale niniejszym, sąd wysłucha strony postępowania. Postępowanie w przedmiocie zagrożenia kwotą i wydania nakazu zapłaty, prowadzi się w ramach jednego postępowania.

TYTUŁ III INNE WYPADKI ZABEZPIECZENIA

W art. 737 dodaje się zdanie:

W sprawach rodzinnych czy opiekuńczych, sąd wyznacza termin rozprawy bezzwłocznie po wpłynięciu wniosku, do 7 dni od daty jego złożenia do sądu. Sąd zamyka postępowanie nie później niż po 40 dniach. Przepis art. 472 stosuje się odpowiednio.

Art. 756¹ § 1, otrzymuje brzmienie:

Sąd udzielając zabezpieczenia w zakresie roztoczenia pieczy nad małoletnim dzieckiem i kontaktów z dzieckiem, uwzględniając prawo dziecka do wychowywania przez oboje rodziców i ochronę więzi rodzicielskiej, udziela zabezpieczenia w ten sposób, iż dziecko będzie zamieszkiwało naprzemiennie z każdym z rodziców w równych i powtarzających się okresach, a opieka nad dzieckiem będzie sprawowana naprzemiennie przez każdego z rodziców. Sąd na wniosek jednego rodzica może orzec, iż dziecko będzie zamieszkiwało z drugim rodzicem w większym okresie czasu niż określono w zdaniu poprzedzającym.

W art. 756¹ dodaje się § 2:

„§ 2. W sprawach, o których mowa w § 1, art. 472 stosuje się odpowiednio.”

W art. 756¹ dodaje się § 3:

§ 3. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia określonego w § 1 podlega rozpoznaniu w terminie 3 dni od daty wpłynięcia do sądu.

W art. 756² zmienia się zdanie po „myślniku” na:

– sąd, na wniosek uprawnionego, w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia zagrozi obowiązanemu nakazaniem zapłaty określonej sumy pieniężnej na rzecz uprawnionego na wypadek naruszenia obowiązków określonych w tym postanowieniu, stosownie do zasad określonych w art. 598¹⁵.

DZIAŁ II

Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności

Do Art. 777. § 1. dodaje się pkt. 1² w brzmieniu:

1²) prawomocne orzeczenie w przedmiocie alimentów

DZIAŁ IV

Zawieszenie i umorzenie postępowania

Do art. 819 dodaje się § 3:

Organ egzekucyjny umarza postępowanie z urzędu bądź na wniosek dłużnika, gdy ten nie ma żadnych zaległości wobec wierzyciela. Dotyczy to zwłaszcza świadczeń alimentacyjnych.

Art. 3

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz.553) wprowadza się następujące zmiany:

W art. 207 § 1 dokonuje się zmian poprzez zmianę katalogu kar:
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 5.

Rozdział XXVI

Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece

Art. 209 uchyla się

W art. 211 dodaje się § 2 w brzmieniu:

§2 Podmiotem przestępstwa z §1 nie może być biologiczny rodzic, chyba że został prawomocnie zwolniony z wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej.

Dodaje się art. 211b, 211c w brzmieniu:

Art. 211b

§ 1 Kto, będąc rodzicem, członkiem rodziny, opiekunem prawnym lub osobą obcą względem dziecka, utrudnia lub uniemożliwia opiekę rodzicowi nad dzieckiem bądź utrudnia lub uniemożliwia kontakty dziecka z jego rodzicem czy opiekunem prawnym, podlega karze grzywny w wysokości od 2.000 zł do 10.000 zł lub karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 1 roku.

§2 Przepis z §1 ma zastosowanie również wobec osób z wszelkich placówek wychowawczych, oświatowych i szkolnych czy przedszkolnych oraz w szpitalnych, a także do innych podmiotów, które sprawują tymczasową opiekę nad dzieckiem.

Art. 211c

§1 Kto, w imieniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, przedszkolnej, szkolnej, oświatowej, szpitalnej lub każdej innej, która wykonuje tymczasową lub stałą opiekę nad dzieckiem – nie udziela rodzicowi lub opiekunowi prawnemu informacji o dziecku w formie ustnej i/lub pisemnej podlega karze grzywny w wysokości od 1.000 zł do 5.000 zł

Rozdział XXVII

Przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej

W art. 212 dodaje się § 1a w brzmieniu:

§1a Kto fałszywie pomawia drugą osobę w postępowaniu rodzinnym bądź opiekuńczym, podlega karze pozbawienia wolności do lat 2.

dodaje się § 1b w brzmieniu:

§1b Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1a jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze od 2 do 12 lat.

Art. 4

w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r., o Kuratorach sądowych – Dz. U. Nr 98, poz. 1071 wprowadza się następujące zmiany:

Do art. 90 – dodaje się pkt. 5 w brzmieniu:

5. Wszelkie koszty kuratorskie związane ze sprawami małoletnich i ich rodziców w postępowaniu rodzinnym bądź opiekuńczym ponosi Skarb Państwa.

Zmianę art. 91 ust. 1 pkt. 3, poprzez zamianę wyrazu „obecność” na wyrazy: „każdą zrealizowaną godzinę obecności”

Zmianę art. 91 ust. 2, poprzez zmianę wyrazów: „w wypadku określonym w ust. 1 pkt. 3 – 10% kwoty bazowej” na wyrazy: „w wypadku określonym w ust. 1 pkt. 3 – 1% kwoty bazowej”

W art. 91 z ust.1 skreśla się pkt. 3 o treści: obecność przy kontaktach rodziców z dzieckiem ustalonych przez sąd.

Art. 5.

W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - Dz. U. z 2012r poz.1228, tekst jednolity.

Wprowadza się stępującą zmianę:

Art. 5 ust.3 pkt. 3b, pkt. 5, pkt. 6 - skreśla się.

Art. 6

W ustawie Kodeks cywilny wprowadza się następujące zmiany:

Wyrazy "władza rodzicielska" zastępuje się wyrażeniem "odpowiedzialność rodzicielska"

Zmiany w art. 26:

Art. 26 w § 2 otrzymuje brzmienie:

§ 2. Jeżeli odpowiedzialność rodzicielska przysługuje na równi obojgu rodzicom mającym różne miejsca zamieszkania, miejsce zamieszkania dziecka jest u tego z rodziców, u którego dłużej dziecko przebywa w opiece naprzemiennej. W przypadku opieki naprzemiennej w równych okresach czasowych i dwóch różnych miejscach zamieszkania rodziców, rodzice ustalają miejsce zamieszkania dziecka, w braku porozumienia rodziców, jego miejsce zamieszkania określa sąd opiekuńczy.

Dodaje się § 3:

Przepis § 2 nie dotyczy sytuacji zmiany miejsca zamieszkania dziecka przez jednego rodzica, bez zgody drugiego. Wówczas miejscem zamieszkania jest ostatnie miejsce zamieszkania dziecka.

Art.7

W ustawie o opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów (Dz.U. z 2015r poz. 1418) wprowadza się następujące zmiany:

W Art. 1.1 skreśla się wyrazy „w sprawach rodzinnych i opiekuńczych oraz”

W Art. 19 par 1 skreśla się wyrazy „w sprawach rodzinnych i opiekuńczych”

Art. 8

Do spraw rozpoczętych, co do których nie zapadło prawomocne orzeczenie, stosuje się przepisy niniejszej ustawy. W sprawach, w których pozbawiono władzy rodzica lub ograniczono władzę rodzicielską rodziców, z powołaniem się na konflikt rodziców, bądź niemożność osiągnięcia porozumienia rodzicielskiego, sąd na wniosek rodzica, któremu tę władzę ograniczono, przywraca pełnię odpowiedzialności rodzicielskiej (daw. władzy rodzicielskiej)

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**SZCZEGÓŁOWE UZASADNIENIE DO PROJEKTOWANYCH ZMIAN PRAWA W
CELU ZAPEWNIENIA RODZINIE NORMALNEGO FUNKCJONOWANIA,
PRZECIWDZIAŁANIA ROZWODOM/ROZSTANIOM RODZICÓW I
ZAPEWNIENIA DZIECIOM WSPÓLNEJ-ZRÓWNOWAŻONEJ-NAPRZEMIENNEJ
OPIEKI PRZEZ OBOJE RODZICÓW.**

Punktem wyjścia do wprowadzenia zmian systemowych chroniących dzieci powinny być art. 1, art. 5, art. 7, art.9, art. 18, art. 30, art. 32, art. 47, art. 48 ust. 1, art. 68 ust. 1 oraz ust. 3, art. 71 ust.1, art. 72 ust.1 Konstytucji RP.

Obecne rozwiązania prawne umożliwiają spojrzenie na problem dziecka rozchodzących się rodziców tylko od strony konfliktu, a nawet wpływają na jego generowanie lub wzmacnianie, co łączy się ze zbyt dużą dowolnością w zakresie orzecznictwa, która sprzyja naruszaniu interesu dziecka, ze zbyt daleko idącym emocjonalnym i subiektywnym podejściem sędziów do problemu, a także do utrzymywania się systemów korupcyjnych w sądownictwie.

Niekompetencje tzw. specjalistów sądowych – OZSS, zbyt dowolne metody badawcze to przyczyny krzywdzących dziecko orzeczeń sądowych, które są w większości oparte na tak funkcjonującym systemie opiniowania sądowego przez podległe sądowi opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów (dawne RODK). Obecna konstrukcja i funkcjonowanie tych ośrodków nie stwarza warunków do merytorycznego sprawowania nad nimi kontroli. Osoby zwane specjalistami nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za skutki nierzetelnych opinii.

Niedostrzeganie alienacji rodzicielskiej lub jej ukrywanie, pod pozorem konfliktu rodziców jest szkodliwe dla dziecka, demoralizujące i wpływające na spadek zaufania do państwa i prawa. Konflikt może, choć nie musi, towarzyszyć problemowi rozpadowi związku rodziców. Jednak jego występowanie nie może usprawiedliwiać bierności wobec takiej formy przemocy emocjonalnej wobec dziecka – jaką jest alienacja rodzicielska (patrz: opracowanie Maciej Wojewódka „Rekomendacje dot. proponowanych zmian w prawie...”).

Prawo jest narzędziem w rękach sądu, który może pomóc, albo skazać na większe cierpienie. Dziś sędziowie skazują dziecko na cierpienie, zabierając mu jednego z rodziców, zwykle ojca, powodują swoimi rozstrzygnięciami odcięcie dziecka od jednego z rodziców - zgodnie z obowiązującym prawem.

Daleko należy przemodelować cały system prawa rodzinnego, w tym **Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz powiązane z nim regulacje prawne rozproszone w innych ustawach.**

I tak :

Kodeks Rodzinny i opiekuńczy

Art. 31 (pojęcie ustroju), stanowi, że z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy **wspólność majątkowa**. Jest to narzędzie nadużyć, wykorzystywania wspólności pomiędzy małżonkami, którzy się rozstają. Takiego problemu nie mają partnerzy żyjący w wolnych związkach. Dlatego decyzję o wyborze małżeńskiego ustroju majątkowego należy pozostawić nupturientom. Będą sami świadomi konsekwencji wyboru ustroju w przypadku rozstania. Dodanie w art. 1, 21, 28, 31 zmian jest konsekwencją ww. uzasadnienia.

Art. 57 – wina w rozwodzie – proponujemy skreślić. Winy w rozwodzie tak naprawdę nie da się ustalić. Nie ma miary obiektywnej. Procedowanie - zwłaszcza gdy rodzice mają dzieci - w celu udowodnienia winy - jest wbrew godności ludzkiej i jest orzekane tylko dla celu - kto ma

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

komu płacić alimenty. Ma także wymiar negatywny dla oceny ze strony dzieci, placówek opiekuńczych, oceny społecznej. Ponadto nie chroni małżonka - bowiem nie-małżonka problem ten nie dotyczy. Z danych statystycznych wynika, że sądy nie orzekają o winie w 74% (tab. 39 str. 284 Rocznik Demograficzny GUS 2014). Najwięcej par rozwodzi się posiadając jedno dziecko (24.443 par) najmniej z czwórką i więcej dzieci (504 pary) (tab. 48). **Art. 58 (wyrok rozwodowy)** najważniejszy przepis w sprawach rozwodowych. Należy zdecydowanie odejść od tzw. porozumień rodzicielskich, które są fikcją, nie zdały egzaminu w praktyce sądowej. Aby mówić o zawarciu porozumienia, musi być zachowana równowaga stron a nie jest, bo kobiety mają zwykle wszystko (dziecko, środki i możliwość dokuczenia, a ojcowie mają tylko obowiązek płacenia alimentów i trud dochodzenia prawa do widzeń z dzieckiem), dlatego nie zdały egzaminu ani w praktyce mediacyjnej, ani w pracach pełnomocników ze stronami. Żadna matka nie podpisze porozumienia wnoszonego przez ojca, bo w świetle obowiązujących przepisów (narzędzi prawnych) ma za dużo do stracenia, szczególnie w sferze majątkowej, którą gwarantują jej konkretne zapisy KRiO. Dla ratowania więzi rodzicielskiej, nie dopuszczenia do jej zerwania należy obligatoryjnie wprowadzić opiekę naprzemienną - rozumianą jako wspólne wykonywanie odpowiedzialności rodzicielskiej. **Odpowiedzialność rodzicielska powinna zastąpić władzę rodzicielską**, która daje odczucia pejoratywne - tzw. władztwa. Powinno to być powiązane z zabezpieczeniem, że nie wolno wywozić dzieci ze środowiska, gdzie wychowywane były przez oboje rodziców, z zapewnieniem natychmiastowego powrotu do tego miejsca - w ciągu 24 lub 48 godzin od złożenia wniosku w sądzie przez rodzica, który został pozbawiony styczności z dzieckiem bez swojej winy i jego zgody, bez względu na to, czy czyn został bezprawnie dokonany wczoraj, przedwczoraj, czy kilka lat temu.

Należy bezwzględnie wprowadzić **Tabele alimentacyjną**. Podstawową zasadą powinno być, że rodzice realizując odpowiedzialność rodzicielską – **spełniają obowiązek alimentacyjny wobec dzieci własnym staraniem**. Oboje powinni wypełniać ten obowiązek równym staraniem. Nie tylko ten rodzic, przy którym ma dziecko miejsce pobytu/zamieszkania może tylko - niewycenianym pojęciem „własne staranie” sprawować zapewnienie bytu dzieciom, zaś drugi ma narzuconą pieniężną rentę alimentacyjną - z tzw. czapki, wg, tzw. możliwości finansowego zarobku, co nijak się ma do obecnych warunków. Dotyczy to prawie w 100% ojców. Tabela alimentacyjna powinna być ustalona na podstawie kosztów utrzymania dziecka w zależności od wieku i miałyby zastosowanie wobec dzieci tych rodziców, którzy nie chcą lub nie mogą sprawować opieki wspólnej zwanej naprzemienną realizowaną w porównywalnym czasie. Mogłaby być zastosowana w odniesieniu do proporcjonalności czasu trwania opieki naprzemiennej. Według sprawozdania Ministerstwa Sprawiedliwości za lata 2012-2014 rozrzut alimentów na dziecko waha się od 100 zł do 10.000 zł. Na jedno dziecko przypada śr. **751 zł**, natomiast gdy dziecko zostało przy ojcu średnia ta wynosi **481 zł**. Tabelę alimentacyjną powinien wprowadzić Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z GUS z uwzględnieniem kosztów utrzymania i wychowania dzieci w przedziale wiekowym np. 0-1, 1-3, 3-7, 7-14, 14-18 lat w konsultacji z Forum Matek Przeciw Dyskryminacji Ojców i Stowarzyszeniami Ojców.

Przedmiotowe rozwiązanie odnosiłoby także do regulacji **art. 107** dot. rodziców w separacji i niezwiązanych węzłem małżeńskim.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Art. 60 (obowiązek alimentacyjny wobec małżonka w niedostatku) - powinien podlegać rewizji. W związku z proponowanym zniesieniem winy w rozwodzie - należy przewidzieć prawo do świadczeń jednego małżonka wobec drugiego, przy zaistnieniu uzasadnionych potrzeb (np. choroba) z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

Art. 61 (zakres orzekania) należy uwzględnić zniesienie winy w rozwodzie (art. 57), a orzeczenie o separacji uzależniać od zapisów art. 58.

Art. 62 (dziecko w małżeństwie w Oddziale Ojcostwo) Ustalenie ojcostwa opiera się na domniemaniu. Jeżeli sprawa rozwodowa nie zakończyła się prawomocnym wyrokiem domniemywa się, że dziecko pochodzi od ojca-małżonka. Gdy ojciec-jeszcze małżonek-nie wiedział, że jeszcze małżonka urodziła, nie zaprzeczył ojcostwa. Prawdziwy biologiczny ojciec nie ma szans aby uznać dziecko, dziecko nie wie, że biologiczny tata, to nie ten który figuruje w akcie urodzenia. Dlatego należy uzupełnić przedmiotowy artykuł o możliwość złożenia przez matkę i biologicznego ojca oświadczenia woli obojga, że dziecko pochodzi z nich obojga. Dla dobra dziecka.

Art. 66 (legitymacja bierna) i 67 (obalenie domniemania) jest powiązany z uzasadnieniem art. 62. Dodaje się ponadto, że w celu uzasadnienia ojcostwa lub zaprzeczenia stosuje się dowód z badań DNA. Z tym procesem jest związane wprowadzenie obowiązku poddania się badaniom przez domniemanego ojca, matkę i dziecko, bez względu ile ma lat (do 18 roku).

Oddział władza rodzicielska – powinien być zastąpiony pojęciem odpowiedzialność rodzicielska – zgodnie z Konwencją o prawach dziecka. Dlatego **art. 93, 96, 97, 98, 107, 109, 110 i 111 muszą być zrewidowane**. Odpowiedzialność rodzicielską wykonują oboje rodzice. Władza jak powołano wyżej - rodzi negatywne uczucia nawet w dziecku. Władzę dzisiaj sąd może jednemu rodzicowi ograniczyć, zawiesić, odebrać, nawet z automatu, wg. obowiązujących regulacji prawnych bez udowodnienia winy. Konwencje mówią o zwolnieniu z odpowiedzialności, ale tylko, gdy rodzic zagraża życiu lub zdrowiu dziecka. Należy uzupełnić polskie regulacje, że zwolnić z odpowiedzialności rodzicielskiej należy także wówczas, gdy następuje uporczywe utrudnianie wykonywania przez jednego z rodziców praw wobec dziecka - przez drugiego rodzica (tzw. kontaktów z dzieckiem). Także doktryna w komentarzach (prof. J. Wierciński) - widzi potrzebę zagrożeniem odebrania władzy rodzicielskiej rodzicowi, który utrudnia lub uniemożliwia styczność z dzieckiem drugiemu rodzicowi – zamiast zagrożenia karami-grzywnami pieniężnymi, które nie są skuteczne, a prowadzą do alienacji rodzicielskiej, a w konsekwencji do zerwania więzi rodzicielskiej, chronionej jako dobro osobiste dziecka i rodzica alienowanego.

Art. 109 (zarządzenia ograniczające) należy tak stosować, aby najpierw sądy udzielały pomocy rodzinie, która pozostaje w konflikcie. Tego obecnie sądy zwane opiekuńczymi nie wykonują, wydają tylko wyroki i to należy zmienić.

Art. 111 (pozbawienie) należy skreślić jako restrykcyjny niemieszczący się w konwencji prawa rodzinnego jako OPIEKUŃCZEGO.

Rozdział kontakty z dzieckiem paragrafy w artykule 113 należy diametralnie zmienić dostosowując do potrzeb i funkcji jaką mają spełniać. Nazewnictwo KONTAKTY rodzi wśród rodziców i dziadków negatywne odczucia. Podejmowane dotychczas próby zmiany tego nazewnictwa nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, a stanowią one nieudolne tłumaczenie zapisów międzynarodowych konwencji, chociaż mówią one o osobistej styczności z dzieckiem. Nawet zastąpienie ich wyrazem WIZYTY U DZIECKA miałyby już inny

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

wydzwięk, także dla dziecka, które umie czytać i rozumie postanowienia sądu. Kontakty nie mogą być ograniczane. Stanowią minimum wizyt jakie rodzic - czy dziadkowie lub rodzeństwo czy krewni, powinni realizować. Za takim rozwiązaniem jest sędzia Jacek Ignaczewski autor podręcznika Prawo rodzinne. Także stosowne zapisy powinny dotyczyć porozumiewania się z dzieckiem i rodzicem, u którego w ramach sprawowanej opieki naprzemienną przebywa dziecko, z wyłączeniem nieuzasadnionej ingerencji.

Naszą intencją jest aby używano pojęcia styczność z dzieckiem gdy funkcjonuje opieka wspólna naprzemienna, zaś kontakty (jeśli już nie można tego zmienić), gdy opieka wspólna naprzemienna nie może być realizowana lub gdy rodzic nie chce jej wykonywać.

Chcemy ocieplić prawo opiekuńcze, co pozwoli na zmianę mentalności sędziów rodzinnych.

Wymagamy, aby odstąpiono od wprowadzonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości zakazu ojcom (tylko ojcom) kontaktowania się z dziećmi w przedszkolach, szkołach i szpitalu, gdy ojciec ma ustalone kontakty w innych godzinach i dniach niż placówki te czynią opiekę nad jego dzieckiem. To niezgodne z godnością dziecka i ojca. Powinno to być usunięte z obiegu stosownym zapisem w art. 113(2) par 1 z przewidzianymi restrykcjami za utrudnianie kontaktu z dziećmi proponowanymi w art. 211 b, 211 c.

W art. 135 (zakres i przedmiot świadczeń alimentacyjnych) proponuje się, aby opieka naprzemienna jako wspólna odpowiedzialność za utrzymanie i wychowanie dziecka zobowiązywała OBOJE RODZICÓW (a nie tylko jednego jak dotychczas) do pokrywania kosztów utrzymania i wychowania dziecka WŁASNYM STARANIEM.

Zmiany w prawie procesowym.

W art. 13 i art. 61 k.p.c. należy wprowadzić szersze uprawnienia organizacjom pozarządowym, które powinny na zasadzie pełnomocnictwa móc uczestniczyć w procesach rodzinnych i opiekuńczych. Dotychczas przedstawiciele tych organizacji mogą uczestniczyć jako osoby zaufania, obserwatorzy bez prawa głosu.

Art. 216 (1) k.p.c. W ostatnim okresie Rzecznik Praw Dziecka domaga się aby minister sprawiedliwości spowodował wysłuchiwanie dzieci w sprawach opiekuńczych, bez względu na dojrzałość dziecka, wiek, alienację rodzicielską, wpływ rodzica z którym przebywa i rodziny z którą ma kontakt rodzic z dzieckiem lub konkubenta/konkubiny-nowego partnera/partnerki. My rodzice i dziadkowie, na podstawie obserwacji dzieci poddanych wysłuchaniom i badaniom w RODK i w sądzie - mówimy stanowcze NIE. Dziecko nie może być nakłaniane do odpowiedzi, kogo bardziej kochasz, z kim chcesz być, kto jest lepszy, a kto gorszy, czy cię dotykał jak cię kapał, albo niósł po kąpielii do łóżka. Nie wolno przerzucać odpowiedzialności na dzieci. Tak wypowiada się psychologia. Uważamy, w ślad za opracowaniami naukowymi, że dopiero dziecko 13 letnie jest w stanie zrozumieć pytania, ocenić, odpowiedzieć. Wysłuchiwanie wzmaga alienację rodzicielską.

Art. 233 kpc wnioski dowodowe: wprowadzenie oceny wiarygodności i mocy dowodów przez sąd posiada zdecydowane znaczenie szczególnie w postępowaniach opiekuńczych, gdzie strony zabiegają o opiekę nad dziećmi. Sądy postępują zbyt cywilistycznie, oddalają wnioski dowodowe przede wszystkim ojców i ich rodzin, nie dając wiary dowodom przedstawianym przez ojca i stronę ojca, a dopuszczają dowody na tę samą okoliczność składane przez matkę.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Art. 266, 267, 273 kpc: Świadkowie. Należy bezwzględnie zreformować proces przesłuchania świadków i stron. Najpierw powinny być wysłuchane strony (nie informacyjnie jak obecnie). Dopuszczenie świadków powinno być kontrolowane pod względem czy istotnie są związani ze stronami. Nie może być tak, że strona zgłasza 42 świadków na okoliczność czy opieka naprzemienna może być wykonywana przez rodziców. To wydłuża proces i zaburza więź z dzieckiem, ponieważ **miarą więzi jest CZAS**, jeśli czas będzie długi, więź z dzieckiem będzie naruszona lub całkowicie zerwana. Zeznania świadków należy poprzedzić odebraniem przyrzeczenia. Zapobiegnie to krzywoprzysięstwu i mataczeniu, co jest powszechne w postępowaniach opiekuńczych. Protokół z przesłuchania powinien być podpisany na rozprawie aby uniknąć wnoszenia sprostowań, zgłaszania zastrzeżeń. Dotyczy to protokołów dyktowanych przez sędziego.

Art. 445 kpc powinien podlegać weryfikacji. Nie powinno być tak, że strona czeka do ostatniej chwili z ujawnieniem pozwu rozwodowego, gdy druga strona (przeważnie ojciec) występuje o zabezpieczenie miejsca pobytu dziecka wywiezionego bezprawnie, lub zabezpieczenia wizyt u dziecka. Wówczas oddala się wniosek uprawnionego przekazując sprawę sądowi rozwodowemu Okręgowemu. I odwrotnie. Rozwodowy sąd okręgowy - który jest sądem opiekuńczym - nie rozpatruje spraw egzekucji kontaktów (styczności z dzieckiem) czy wydania paszportu - odsyła do sądu rodzinnego w miejscu pobytu dziecka. Należy te sprawy utrzymać w jednym miejscowo sądzie, w rejonie sądu, gdzie dziecko wychowywane było razem (art. 569).

Art. 519 kpc dot. skargi kasacyjnej. Przywrócić skargę kasacyjną z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego. Przywrócić obowiązkowo, dla zapewnienia kontroli orzeczeń i jednolitości tych orzeczeń. Powoływanie się przez sądy na orzeczenia SN z lat 50-tych ub. stulecia nie jest do zaakceptowania.

Art. 569 kpc właściwość sądu. Problem ten wielokrotnie był podnoszony w Parlamencie (druk 4068 w VI kadencji i druk 2179 w VII kadencji). Rodzic poszkodowany w opiece nad dzieckiem nie powinien dochodzić swoich praw w sądach, o rejonizacji, których nic nie wie. Ostatnie wspólne miejsce zamieszkania - wychowywania dziecka powinno być tym miejscem, w którym dochodzi swoich praw. Zmiana miejsca pobytu przez matkę, nie może powodować, że sprawy opiekuńcze są w kilku miejscowo sądach, a dziecko jest alienowane od ojca.

Art. 582 kpc naruszenie kontaktów- zagrożenie zapłatą grzywny. Należałoby rozpatrzyć także wniesienie regulacji zagrożenia nie tylko karą pieniężną (przymuszającą lub zapobiegającą) ale zwolnieniem z odpowiedzialności rodzicielskiej zgodnie z wcześniej wskazanym uzasadnieniem.

Art. 598 kpc dot. dyscyplinowania strony naruszającej postanowienia sądu. Dotychczasowe regulacje zupełnie nie przystają do rzeczywistości. Każdy ojciec, który nie jest dopuszczany do dziecka jest na pozycji przegranej. Nie pomoże mu żadna instytucja, mimo że jest zobowiązana np. tytułem wykonawczym. Nie pomoże policja, która nie jest od egzekwowania kontaktów - odsyła ojców do sądu. Być może rozwiązaniem byłoby wprowadzenie mandatów nakładanych przez Policję, co zmusiłoby tzw. dłużnika do natychmiastowego uregulowania długu. Innym rozwiązaniem, które proponujemy jest zwolnienie z odpowiedzialności rodzicielskiej - rodzica, który nie dopuszcza do dziecka drugiego rodzica lub jego rodziny (dziadków ojczystych).

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Art. 737, 756 kpc tryb instrukcyjny – pilny tryb rozpatrywania spraw. Nie może tak być, że zapewnia się, iż sprawy opiekuńcze rozpatrywane są jako pilne i posiadają specjalną teczkę. Sprawy opiekuńcze, rozwodowe trwają latami (nawet 6 lat) a rozprawy wyznaczane są wg wpływu wniosku/pozwu. Należy wprowadzić **24-48 godzinne sądy** dla celów zabezpieczenia interesu dziecka, **wyznaczyć rozprawę najpóźniej siódmego dnia** od wpływu wniosku/pozwu a **zakończyć proces najpóźniej czterdziestego dnia**. Dla dobra dziecka! Należy wyeliminować posiedzenia niejawne. Należy zapewnić obu stronom możliwość wypowiedzenia się.

KODEKS KARNY

Art. 207 kk Należy w tym miejscu mieć na uwadze **przemoc psychiczną. Przemoc psychiczna jest dotychczas uważana za niewidoczną.** Dziecko poddane alienacji rodzicielskiej, niedopuszczane do rodzica-przeważnie przez matki podlega przemocy psychicznej, która powinna być karana grzywną. Orzekanie pozbawienia wolności powinno dotyczyć przypadków okrucieństwa.

Art 209 kk Uchylanie się od obowiązków. Tego typu przepisy należy uchylać - skreślać. Należy widzieć w procesie opiekuńczym pozytywne kierunki opieki nad dzieckiem.

Art. 211 kk dot. tzw. porwań rodzicielskich. Przede wszystkim należy zaniechać operowania pojęciem porwanie rodzicielskie. Rodzic nie jest porywaczem i nigdy nim nie będzie. Przedmiotem przestępstwa stypizowanego w art. 211 kk nie może być biologiczny rodzic, ani ojciec ani matka. Obecnie restrykcyjne przepisy pozwalają na oskarżenie i skazanie rodzica, któremu ograniczono władzę rodzicielską. Sądy tak realizują izolowanie ojców (tylko ojców) od dzieci. Najpierw im ograniczają władzę, potem orzekają ograniczenie wolności np. do 6 miesięcy z zawieszeniem na 4 lata, gdy ojciec zatrzyma dziecko – nawet na jego prośbę! Matki nie podlegają takim, restrykcyjnym regulacjom, nawet gdy wywożą dzieci bez zgody ojca, pozbawiając dziecko styczności z drugim rodzicem i zmieniając mu środowisko.

Natomiast należy zaostriżyć odpowiedzialność za utrudnianie lub uniemożliwianie sprawowania przez drugiego rodzica opieki. Temu ma służyć proponowany zapis w art. **211 b i 211 c. Dotyczyć to powinno nie tylko rodzica, który utrudnia styczność z dzieckiem, ale także funkcjonariuszy publicznych, którymi są pracownicy placówek oświatowych i ochrony zdrowia, którzy nie dopuszczają ojców do dzieci, gdy matka zastrzeże, bo tak ustaliło Ministerstwo Sprawiedliwości.**

Art. 212 kk fałszywe pomówienia. Fałszywe pomówienia w procesie okołorozwodowym, w procesie opieki nad dziećmi, stały się istną plagą. Wnoszenie fałszywych oskarżeń nie jest karane. Znane jest jedno orzeczenie, że matka została ukarana pozbawieniem wolności 1 miesiąc. Dotyczyć to powinno zarówno strony jak i świadków. Należy zdecydowanie zaostriżyć kary, jeśli w wyniku oskarżeń osoba pomawiana targnęła się na życie. Znamy w swoim środowisku ojców, którzy nie wytrzymali napięcia fałszywych oskarżeń i targnęli się na życie. Dotyczyło to m. in. syna matki z Forum Matek.

Art. 90, 91 ustawy o kuratorach sądowych. Uważamy, że wszelkie koszty kuratorów ich obecności, nadzoru, które zleca sąd, powinien ponosić skarb państwa. Sądy powszechnie orzekają nadzór i obecność bez uzasadnienia. np. nadzór nad nie przeszkadzaniem przez matkę w kontaktach, zamieniany jest na obecność skierowaną przeciw ojcu. Może opamiętają się, jeśli będą ponosić te koszty w imieniu skarbu państwa.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, [magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl](mailto:magdalenajozwiak@sejm.gov.pl)

Art. 5 Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Odbierania praw jazdy dłużnikom alimentacyjnym nie trzeba uzasadniać, że przepis ten godzi w prawa człowieka. Nie przepisem pozbawiającym ojca wykonywania zawodu - należy regulować zadania Państwa. Należy krytycznie podejść do sprawy. Kto i na jakiej podstawie uczynił 600.000 ojców „alimenciarzami”? Te narzędzia prawne (wyżej wymienione) – w rękach sędziów rodzinnych przeniosły odpowiedzialność państwa na ojców, nawet jeśli nie są biologicznymi ojcami.

Art. 26 Kodeksu cywilnego. W związku z propozycjami opieki wspólnej naprzemiennej należy uregulować miejsce zamieszkania dziecka oraz miejsce pobytu. Należy zdecydowanie podkreślić, że w sytuacji zmiany miejsca zamieszkania przez jednego rodzica bez zgody drugiego – miejsce to nie podlega regulacji sądu. Miejscem zamieszkania/pobytu dziecka musi pozostać ostatnie miejsce zamieszkania dziecka, gdzie rodzice wychowywali je razem.

W ustawie o opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów (Dz. U z 2015r poz. 1418) należy uchylić (wykreślić) przepisy dot. badań w celach rodzinnych i opiekuńczych zawartych w art. 1 ww. ustawy. Także **wykreślić cały art. 19** wprowadzony bezprawnie, przed wydaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Badania przeprowadzane przez RODK - przemianowane następnie na OZSS były i są realizowane bezprawnie. Nie dotyczy to tylko bezpodstawnie wydanego rozporządzenia ministra sprawiedliwości. Zatrudnieni tam pracownicy tzw. biegli-specjaliści sądowi nie posiadają uprawnień do wykonywania zawodu. Nie należą do izb samorządowych, a zatem nie mają prawa do wykonywania zawodu. Uznanie instytucjonalnych biegłych za specjalistów - jest nadużyciem prawnym. Sądy powinny orzekać na podstawie twardych dowodów a nie opinii. Skracanie czasu orzekania przez sądy opiekuńcze i zapewnienie dzieciom opieki wspólnej naprzemiennej jest podstawą do wyeliminowania sięgania po opinie OZSS. Opinie te nie tylko rozciągają w czasie proces sądowy. Koszty tych opinii są bardzo wysokie. Dochodzą nawet do kwot ok. 3000 zł. Podlegają sprzeciwowi, zaskarżaniu. „Biegle” z OZSS (dawne RODK) zostały pociągnięte do odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej np. w Warszawie nr 2 przy ul Siennej. Należy zatem wyeliminować pseudo-biegłych z diagnozowania, badania i opiniowania - co wiąże się także z wysłuchiwaniami dzieci w tych ośrodkach.

Skutki psychologiczne ,społeczne i ekonomiczne braku jednego rodzica wskazuje Raport Fundacji Mamy i Taty:

Negatywne konsekwencje braku jednego rodzica (najczęściej ojca) rosną wraz z wiekiem dziecka. Mierzone ogólnym wskaźnikiem zachowań problemowych w rodzinach niepełnych wskazują, że jest on o 75 procent większy niż odsetek uczniów problemowych, mieszkających z obojgiem rodziców (str. 41). Wśród uczniów wychowujących się w rodzinach niepełnych znacznie wyższy jest odsetek ofiar i sprawców różnych form przemocy (str. 42). Dzieci z rozbitych rodzin częściej popełniają przestępstwa, podejmują znacząco częściej zachowania nieakceptowane, niebezpieczne, autodestrukcyjne takie jak przemoc i agresja, kradzieże i alkoholizm oraz narkomania (str. 43). Istnieje zależność pomiędzy nieprzystosowaniem społecznym a brakiem rodziny lub wychowywaniem się w rodzinie niepełnej (str. 45). Dzieci wychowywane w rodzinach niepełnych charakteryzuje brak poczucia sensu życia, niska samoocena, lęk, niepokój oraz poczucie osamotnienia i zagubienia (str. 47),

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

zaburzenia emocjonalne, pobudliwość psychoruchowa, nerwice, zaburzenia snu, stany lękowe (str. 49-50).

Wychowywanie dzieci w tzw. jednym gnieździe - bez wpływu drugiego rodzica - rodzi skutki długofalowe i przejawia się w kształtowaniu przez takich osobników zachowań aspołecznych. Wpływa na problemy w małżeństwie, na współżycie seksualne, na poczucie własnej wartości, pragnienie własnej śmierci z powodu rozwodu, problemy zdrowotne (str.63).

Korzyści w dobrostanie psychicznym i materialnym płynącym z opieki naprzemiennej.

W Referacie badawczo-naukowym wygłoszonym na Konferencji Naukowej w Zamościu w 2015r., zorganizowanej przez Fundację Dzieci i Ojców, dr hab. Elżbieta Trzęsowska-Greszta prof. UKSW wskazała, „że liczne badania, przeprowadzone w wielu krajach na świecie, pokazały, że dzieci w opiece naprzemiennej wykazują lepsze wyniki we wszystkich badanych obszarach, zarówno w psychicznym dobrostanie, jak w fizycznym samopoczuciu, a także - w poziomie sytuacji ekonomicznej. Wykazano, że dzieci objęte opieką naprzemienną - w porównaniu do dzieci objętych przeważającą opieką jednego z rodziców - odczuwają większe zadowolenie i satysfakcję z życia, są bardziej zadowolone z tego, jak wyglądają, kim są (wyższa samoocena), mają większe poczucie autonomii, lepszą komunikację i jakość relacji z ojcem i matką, odczuwają wyższe wsparcie psychiczne ze strony obojga rodziców, mają lepsze relacje z rówieśnikami, odczuwają wyższą satysfakcję ze szkoły, nie są ofiarami prześladowań w szkole, wykazują niższy odsetek problemów i zaburzeń psychicznych oraz mają większe zasoby materialne.” (podsumowanie str. 14).

Także dr Magdalena Śniegulska i dr Barbara Arska-Karyłowska w art. ”Rozwód rodziców a dobro dziecka” - Na wokandzie nr 2 (24) 2015 - podkreśliły, że opieka naprzemienna - wbrew irracjonalnym opiniom wielu prawników - jest szansą, a nie zagrożeniem, dla prawidłowego psychologicznego rozwoju dziecka” (str. 28).

Przewiduje się, że nowe regulacje powinny dotyczyć nie tylko nowo wnoszonych spraw, ale także rozpoczętych oraz zapadłych w orzeczonych postanowieniach i wyrokach. Tylko takie rozstrzygnięcie pozwoli zapewnić dzieciom opiekę wspólną ze strony obojga rodziców. Ci rodzice, którzy dotychczas przeciwstawiali się podpisaniu porozumienia rodzicielskiego, a sądy podtrzymywały konflikty, powinni rozpocząć proces od nowa wg wskazań zawartych w tych zmianach.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Uzasadnienie ogólne projektu zmian ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz innych ustaw związanych z prawami rodzicielskimi

Najbardziej konfliktogennym obszarem stosunków między rozstającymi się rodzicami, jest spór o prawo do wychowywania i utrzymania dzieci, do zachowania stałego, równoważnego i bezpośredniego związku dzieci z każdym z rodziców. To rodzice mają prymarny obowiązek nie tylko prawny, ale i moralny oparty na szczególnej relacji rodzinnej (rodzicielskiej), której podłożem jest miłość – dbanie o swoje dzieci w miarę swoich faktycznych możliwości i wszelkich starań. Ten obowiązek dbania o własne dziecko istnieje od początku życia i nigdy nie zależał od jakiegokolwiek władzy. Dopiero w XX w., nastąpiła deregulacja podmiotowych praw człowieka, do których należą naturalne i podstawowe prawa rodzicielskie.

To rodzice przekazują dziecku doświadczenie życiowe, wiedzę, wzorce kulturowe, a swoją codzienną troską i opieką tworzą obraz przysłego człowieka i obywatela.

Regulacje prawne dotyczące stosunków rodzice-dzieci obowiązują z czasów totalitarnych (z 1964 r.) i nigdy nie doczekały się porządnej i gruntownej zmiany. W rozwoju cywilizacji ludzkości nastąpiła ogromna ewolucja, ale brak ochrony praw dziecka i rodziny pozostał.

Niezrozumiała ingerencja państwa w prawa podmiotowe zwykłych obywateli tj. w prawa rodzicielskie i prawa dziecka, uwidacznia nam ten absurdalny mechanizm dzielenia na "my" i „oni”.

Każdy dorosły człowiek wie, że najistotniejszym elementem kształtowania się więzi rodzicielskiej jest to jak długi czas dziecko spędza z obojgiem rodziców i z każdym z osobna. Mimo braku formalnej dyskryminacji dziecka i rodzica w sądzie, to zjawisko przybrało już powszechnie znaną patologię w sądach rodzinnych. Dziecko stało się ofiarą (zakładnikiem) jednego z rodziców, straciło swoje autonomiczne prawa, gdy sprawa trafia do sądu rodzinnego w Polsce. Prawa i obowiązki rodziców wskazane w art. 5 Konwencji o prawach dziecka nie są szanowane.

Miarą więzi rodzicielskiej jest CZAS, w jakim rodzic wykonuje opiekę nad własnym dzieckiem. Probiezmem ochrony praw dziecka, jest także CZAS.

Przedstawiamy najważniejsze i niezbędne zmiany w systemie prawnym dla zapewnienia dzieciom opieki obojga rodziców i nie dopuszczenia do zerwania więzi rodzicielskiej dziecka i rodzica.

Proces sądowy w sprawach rodzinnych czy opiekuńczych – związanych z dzieckiem – nie powinien trwać dłużej niż 40 dni. Te sprawy są normatywnie bardzo proste. Rodzicom i dziecku należy się ochrona prawna w przypadku rozvodu czy rozejścia się.

Sprawy związane z zabezpieczeniem prawa dziecka do obojga rodziców, powinny być rozpatrywane obligatoryjnie w trybie zabezpieczenia, może być to na posiedzeniu niejawnym ale z obowiązkowym wysłuchaniem stron. Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów musi przewidywać takie priorytetowe załatwianie spraw rodzinnych czy opiekuńczych.

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

Końcowe orzeczenie sądu musi gwarantować obojgu rodzicom i zarazem dziecku równouprawniony udział dziecka w życiu jego rodziców i udział obojga rodziców w wychowywaniu i utrzymaniu dziecka, nawet gdy już nie mieszkają ze sobą razem. Sprawy dotyczące wywiezienia dziecka, zatrzymania przez jednego z rodziców – bez zgody drugiego – powinny być natychmiastowo rozpatrywane, tj. w ciągu 24-48 godzin. Sąd powinien od razu wydać wykonalne postanowienie o natychmiastowym powrocie dziecka do miejsca, gdzie dziecko wychowywało się razem z rodzicami. Taka samowolna i naruszająca prawa dziecka niedojrzałość rodzicielska, musi być prawnie zakazana, a nawet penalizowana, aby każdy rodzic nigdy nie czynił dziecku i drugiemu rodzicowi takiej krzywdy.

Obecnie proces sądowy trwa latami. Na niejawnych posiedzeniach, bez wysłuchania stron konfliktu, zapadają w sądach różne postanowienia naruszające prawa dziecka do obojga rodziców. Takie postanowienia są przyczyną alienacji rodzicielskiej, zerwania więzi z alienowanym rodzicem – przeważnie ojcem i jego rodziną.

Tylko zmiana prawa materialnego w postaci zagwarantowania dziecku, a także jego rodzicom podmiotowości w sądzie, spowoduje, że ochrona będzie faktyczna, a nie iluzoryczna. Klauzula "dobre dziecka" obecnie jest tylko fasadą i fikcją prawną.

Wnioski rodziców o wzajemne ograniczenie sobie władzy rodzicielskiej (odpowiedzialności rodzicielskiej), nie mają umocowania w prawie. O prawach podmiotowych (tu, jako prawa rodzicielskie) nie może decydować zła wola jednego z rodziców w momencie, kiedy rodzice dziecka nie chcą już ze sobą razem mieszkać. Uszło to uwadze racjonalnemu ustawodawcy.

Te podmiotowe i naturalne prawa człowieka związane też z prawami dziecka muszą mieć pełną ochronę w systemie prawa, bo od tych właśnie praw zależy los rodziny, tj. los ojca, matki a przede wszystkim dziecka, czyli najmłodszych obywateli, którzy staną na czele przyszłości państwa polskiego. Skoro niewinne dzieci są ofiarą wadliwego prawa rodzinnego oraz ułomnych sądów, to jak możemy się spodziewać, że w Polsce cokolwiek zmieni się na lepsze. Truizmem inżynierii społecznej (tzw. okno Overtona) jest fakt, że niszczenie właśnie więzi rodzinnych pod przykrywką iluzji ochrony praw jest początkiem upadku czy demoralizacji narodu, a w końcu i państwa. Tylko silna w prawa podmiotowe rodzina jest naturalną podstawą każdego narodu (czyli państwa). Patriotyzm zaczyna się już w rodzinie, a nie w **sieroctwie sądowym** ponad 4,6 miliona dzieci, które sądy rodzinne potraktowały jak przedmioty (sprawozdanie karty O p m).

Porozumienie rodzicielskie, tak postulowane przez teoretyków, okazało się fikcją i działaniem iluzorycznym, co potwierdziły badania Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości i co potwierdza społeczeństwo - uczestnicy rozpraw i pełnomocnicy.

Przedłożona propozycja obywateli, czyli adresatów norm prawnych ludzi, którzy odbierają skutki wadliwych rozwiązań prawnych, powinna być podstawą zmian.

Prawo ma być „lekarstwem” na problemy rodzinne. Prawo rodzinne należy ocieplić. Jednakże jest inaczej, bo właśnie prawo, które powinno chronić i kreować wartości społecznie

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

pożądane – niszczy i zabija polską rodzinę w imię interesów finansowych małych grup zawodowych, które widzą w tym wyłącznie zyski.

Tylko zakończenie niechlubnego procesu dzielenia rodziców na lepszych i gorszych w przedmiocie praw rodzicielskich poprawi stan polskiego dzieciństwa milionom małych Polaków. Orzekanie o wspólnej opiece naprzemiennie wykonywanej przez każdego rodzica, który wyraża taką wolę, zmieni obraz nędznego położenia dziecka w sądownictwie rodzinnym, a tym samym zachęci potencjalne pary do zakładania rodzin.

W przedstawionym projekcie zmian w KRiO postulujemy wprowadzenie ważnych definicji, jak: rodzina, odpowiedzialność rodzicielska zamiast władzy rodzicielskiej, opieka naprzemienna, alienacja rodzicielska, DOBRO DZIECKA czy naruszenie dobra dziecka.

Doprecyzowanie tych prawnych wyrażeń, zmieni obraz przestrzegania praw dziecka przez same sądy, bo da sędziom skuteczniejsze narzędzia ochrony dziecka przed rodzicem alienatorem, rodzicem, który dopuszcza się przemocy psychicznej czy emocjonalnej wobec własnego dziecka. Podkreślają to sami sędziowie w rozmowach z nami (na konferencjach, w Sejmie bądź w Senacie).

Władza rodzicielska powinna być zastąpiona instytucją "odpowiedzialności rodzicielskiej", jako zbiór praw i obowiązków wskazanych przez Konwencję o prawach dziecka oraz w dokumencie Komisji Europejskiej Prawa Rodzinnego: **Odpowiedzialność rodzicielska w świetle europejskiego prawa rodzicielskiego** – w opracowaniu obu rzeczników praw dziecka (p. Jarosa i p. Michalaka)¹.

Opieka naprzemienna powinna być bezwarunkowym wskazaniem w regulacjach prawnych dla sądów. Opieka wspólna naprzemienna – która dzisiaj jest raczej wyjątkiem, nie może być postrzegana, tylko jako zmiana miejsca dla dziecka np. co tydzień/dwa tygodnie. Opieka naprzemienna, to z zasady równe w czasie sprawowanie opieki, ochrona więzi rodzicielskich, relacji osobistych, wpływ na wychowanie, utrzymywanie związków z rodzinami generacyjnymi.

W czasopiśmie „Na wokandzie” nr 2 (24) 2015, napisano, że wymagana jest zmiana w **postrzeganiu opieki naprzemiennnej, która wbrew irracjonalnym opiniom wielu prawników - jest szansą, a nie zagrożeniem dla prawidłowego psychologicznego rozwoju dziecka** (str. 28, Rozwód rodziców a dobro dziecka).

Nie ma w polskim prawie definicji dobra dziecka, co umożliwia całkowitą dowolność stosowania tej klauzuli generalnej. Nie można dalej tolerować i utrzymywać w orzeczeniach, że wszystko można zakwalifikować w sądzie, jako „dobre dziecka” lub jego zagrożenie bez wskazania konstytutywnych elementów czy przesłanek tej klauzuli. Alienacja rodzicielska nie

¹ Michalak M., Jaros P., *Dziecko krzywdzone: Teoria, badania, praktyka*, Vol. 13 nr 3 (2014).

jest uznana za przemoc, a jest to zjawisko tak powszechne, że wymaga zdefiniowania i uznania za przemoc oraz naruszenie prawnie chronionej więzi z dzieckiem.

Wina w rozwodzie

Zaniechanie orzekania o winie (tak jest np. w Niemczech) przestanie konfliktować rodziców, zakończy sprawy rozwodowe na jednym lub dwóch posiedzeniach sądu. Odciąży to sądownictwo. Często wina przesądzała od razu o ograniczeniu władzy rodzicielskiej .

Ograniczanie władzy rodzicielskiej zostało mocno prawnie zdevaluowane (vide druk sejmowy 3104), gdzie wskazano naruszenie praw konstytucyjnych obywatela w Polsce . Odpowiedzialność rodzicielska (władza) jest niezbywalna. Zwolnienie z odpowiedzialności (a nie pozbawienie czy ograniczenie) powinno być stosowane absolutnie wyjątkowo i tylko w przypadku zaniechania opieki lub rażącego wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej lub nie dopuszczania rodzica do dziecka. Ograniczanie władzy lub jej pozbawienie obecnie odbywa się automatycznie na podstawie zapisów zawartych w art. 58 i 107 KRiO, mimo że zmieniły się przepisy.

Alimenty

Ustalenie i wprowadzenie Tabeli Alimentacyjnej (rzeczywiste koszty utrzymania dziecka zależne od wieku) natychmiast ograniczy liczbę rozwodów! W opiece naprzemiennej znosi się alimentację pieniężną – bo każdy rodzic sam ponosi te koszty, gdy wykonuje tę opiekę własnym staraniem. Opłata alimentacyjna może być stosowana, gdy rodzic nie będzie chciał wykonywać równej czasowo opieki naprzemiennej, jednakże będzie to kwota brana z tabeli alimentacyjnej, a nie z dowolności sądów i zawyżonych kosztów utrzymania dziecka. Zmniejszy to dług alimentacyjny, odciąży to komorników i Fundusz Alimentacyjny, zmniejszy deficyt budżetowy. Konieczność wprowadzenia Tabeli Alimentacyjnej potwierdziło Ministerstwo Sprawiedliwości w Protokole 17 Zespołu ds. Dzieci. Wprowadzenie tabeli alimentacyjnej opartej na kosztach utrzymania w zależności od wieku dziecka/dzieci zmniejszy liczbę rozwodów i rozstań rodziców. Obecnie rozpiętość alimentów na jedno dziecko waha się od 100 zł do 10.000 zł, i ponad np. 14.000 zł

Kiedy będzie wprowadzona opieka naprzemienna, skończy się psychomanipulacja dzieckiem, które w tzw. wysłuchaniu powtarza wszystko to, co usłyszało od własnego rodzica na temat drugiego rodzica? Zastraszone przez alienujące matki dzieci, konfabulują, przyznają, że są lojalne wobec rodzica, z którym przebywają albo recytują odpowiedzi językiem wyuczonym przez rodzica alienującego. Dzieckiem bardzo łatwo manipulować, dlatego dopiero powyżej 13 roku życia powinno być wysłuchiwanie w sprawach opiekuńczych.

Brak jest też prawnego uzasadnienia tzw. badań psychologów, którzy działając pod egidą RODK, działali nielegalnie i to głównie oni przyczynili się do niszczenia rodzin oraz dzieciństwa polskich dzieci. Trzeba także odsunąć psychologów od diagnozowania

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

osobowości, badania i wydawania opinii przez OZSS, ponieważ narusza to podmiotowe prawa człowieka i jego godność.

Alienacja rodzicielska

Alienowanie uprowadzonego dziecka to przestępstwo przeciwko dziecku i drugiemu rodzicowi, co powinno być ścigane prawnie. W niektórych krajach, alienacja rodzicielska uznana jest za szczególną formę znęcania się psychicznego nad dzieckiem i rodzicem. W ten sposób narusza się podmiotowe prawa dziecka i rodzica. Należy to wprowadzić w Polsce.

Penalizacja naruszeń praw rodzicielskich, na pewno podniesie standard ochrony prawa dziecka do wychowywania przez oboje rodziców (postulat RPD), który jest totalnie martwy w polskim prawie. Także zakaz naruszania praw rodzicielskich w kontekście prawa do dziecka i do informacji o dziecku, zmieni obraz funkcjonowania rodziny w Polsce, która przez 26 lat wolności była prawnie niszczone przez bezduszne sądy i złe prawo.

W prawie mogą być dwutorowe środki karania rodzica, która narusza prawa dziecka i drugiego rodzica. Można pozostawić tryb kar finansowych w kpc i/lub zastosować Kodeks karny.

Rodzica biologicznego, nie wolno oskarżać za tzw. porwania rodzicielskie, skoro nie został pozbawiony władzy rodzicielskiej (zwolniony z odpowiedzialności rodzicielskiej). Aktualne przepisy z art. 211 kk. są nieprecyzyjne i obecnie dokonuje się wykładni rozszerzającej, co w prawie karnym jest zabronione. Potwierdzają to prawnicy i niektórzy sędziowie.

Także modne (procesowo) oskarżenia w procesach rodzinnych o nachodzenie, o nadużycia seksualne wobec dzieci czy o molestowanie własnych dzieci – powinny być bezwzględnie karane.

Obowiązkowe badanie DNA: dziecka, matki i ojca – na zawsze rozwieją wątpliwości, kto jest ojcem, a kto matką dziecka (czasem dzieci zostają podmienione).

Umożliwienie udziału organizacjom pozarządowym we wszystkich typach spraw i postępowaniach w oparciu o przepisy kpc, stanowi realizację normy prawnej art. 8 kpc oraz jest wyrazem samopomocy społeczeństwa wobec obywateli, których z reguły nie stać na pełnomocnika z wyboru. Niektóre organizacje bardzo czynnie udzielają się w procesie zmian prawa, w niektórych udzielają się prawnicy, a także adwokaci czy radcy prawni.

W kodeksie cywilnym należy wprowadzić dwa miejsca pobytu dziecka i zakaz ustalania miejsca zamieszkania dziecka przez sąd, gdy nastąpiło arbitralne wywiezienie dziecka. Dopiero pełnoletni obywatel może ustalić, gdzie jest jego miejsce zamieszkania.

Miejsce pobytu/zamieszkania dziecka, to istotny element wykonywania odpowiedzialności rodzicielskiej (władzy). Potwierdza to ww. opracowanie Rzeczników Praw Dziecka. Wymaga to delikatnych zmian w art. 26 Kodeksu cywilnego oraz zdefiniowania istotnych spraw dziecka

PARLAMENTARNY ZESPÓŁ NA RZECZ PRAW DZIECI DO OBOJGA RODZICÓW

Przewodniczący: Paweł Skutecki, pawel.skutecki@sejm.gov.pl lub biuro@skutecki.pl

Kontakt: Magdalena Józwiak, magdalena.jozwiak@sejm.gov.pl

w art. 97 KRiO. Należy także określić dwa miejsca pobytu, związanych ze wspólną opieką naprzemienną.

Inne rozwiązania zostały przedstawione w projekcie zmian i **są one tak samo ważne**, jak wymienione wyżej i powinny prowadzić do zmiany regulacji tak, aby zatrzymać przemysł rozwodowy (60 - 70 tys. par rocznie, w których przez proces alienacji przechodzi rocznie 55 - 60 tys. dzieci), i podobnie dzieci ze związków nieformalnych.

Należy mieć na uwadze, że już co czwarte dziecko rodzi się poza małżeństwem, co świadczy o tym, że instytucja małżeństwa upada, a do upadku przyczyniają się sądy w tym zwłaszcza okręgowe oraz fatalne prawo materialne i procesowe. Sądy rodzinne są tylko sądami z nazwy, a nie sądami, które mają chronić wartości rodzinne.

Obowiązujące rozwiązania wprowadzone stosunkowo niedawno do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dotyczące m.in. pisemnego porozumienia między rodzicami w sprawie sprawowania wspólnej pieczy w praktyce nie dochodzą do skutku, głównie z winy matek, tj. z powodu niskiej dojrzałości rodzicielskiej i niskiej świadomości praw dziecka.

Wymagane jest zatem, aby prawo „władczo ingerowało” w relacje między rodzicami i dziećmi, w kierunku zapewnienia dziecku jego podmiotowych praw do obojga rodziców.

Art. 48 Konstytucji nadaje prawo do wychowywania dzieci, ale przepis art. 58 i 107 KRiO uniemożliwia drugiemu rodzicowi wypełnianie konstytucyjnych i wynikających z miłości rodzicielskiej, naturalnych powinności wobec dziecka .

Nie ma instytucji dobrego rodzica z „urzędu” i ani matka, ani ojciec nie rodzą się doskonałymi rodzicami. Gdyby Natura jednak „wyposażyła” matki w najlepszy instynkt rodzicielski, to nie byłoby domów dziecka lub byłyby one puste, oraz nie byłoby przestępstw dzieciobójstwa ze strony matek.

Powszechnie w krajach europejskich obowiązuje zasada zachowania zrównoważonej pieczy.

Stała obecność obojga rodziców w życiu dzieci po rozpadzie rodziny stała się regułą, a nie wyjątkiem od zasady.

Kraje europejskie zmieniły prawo rodzinne, uznając podział odpowiedzialności rodzicielskiej, jako najlepsze rozwiązanie w celu ochrony interesów dzieci zaangażowanych w kryzys rodzinny swoich rodziców. W państwach, które wybrały tę drogę, opieka wspólna (równoważna czy naprzemienna) stała się normą i jest oceniana bardzo pozytywnie, zarówno przez rodziców, dzieci, jak i przez Kościół, socjologów i prawników oraz sądy.

Więcej rodzica w życiu dziecka to większe szczęście w polskiej rodzinie, nawet gdy rodzice dziecka rozstają się.